

Lk 1, 26-38 Angelovo oznanjenje Mariji

Razlaga odlomka

Bog preseneča, razodene se tam, kjer ga ne pričakujemo

Prva podoba Boga v tem odlomku je kako Bog pošlje k Mariji angela. Bog se razodene v kraju, ki ne ustreza našim predstavam Boga, v poganski Galileji. Galilejci so živeli ob Galilejskem morju in so bili v svojih navadah precej sproščeni, manj strogi pri izpolnjevanju postave kot Judje. Zato so označeni v knjigi preroka Izaija kot »poganska Galileja«. Tudi o Nazaretu Judje niso imeli dobrega mnenja. Spomnimo se, da je Natanael rekel: »Iz Nazareta more biti kaj dobrega?« Judom je jasno, da na kraju, kjer ni nič dobrega, Bog ne more biti navzoč. Vendar skozi vso zgodovino odrešenja Bog preseneča. Najbolj pa preseneti človeštvo v tem kje in kako njegov Sin postane človek. Tudi danes se Bog razodeva tam, kjer ne pričakujem. Razodeva se v moji temi, v mojem Nazaretu, za katerega mislim, da iz njega ne more priti nič dobrega, ker so drugi veliko boljši od mene, bolj sposobni in nadarjeni. Pravzaprav je največje presenečenje od vseh to, da je Bog postal človek. A sploh dojemam veličino te božje odločitve?

Razlog za veselje je bližina Boga

Poglejmo si sedaj kako se je odvilo srečanje med angelom in Marijo. Začne z angelovim pozdravom Mariji, z vzklikom: »Veseli se, milosti polna«. In kje je razlog za njeno veselje? Marijino veselje je v tem, da je Bog z njo, da ji je blizu. Pa si pogledajmo kaj nas ovira, da izgubimo to veselje. Kdo nam hoče vzeti to zastonsko radost? Prvi sovražnik veselja je hudič duh. Hudič nam hoče vzeti veselje, nas prepričati, da je Bog daleč, zato nas muči z žalostjo (Kajn in njegova krivda). Razlog obstoja hudiča je v tem, da dokazuje, da Boga ni, da ne deluje, da je pozabil na nas, da nam ne odpušča. V človeku se trudi povzročiti dvom, da je Bog dober in skrbi za nas.

Najti milost v očeh Boga pomeni biti zastonsko ljubljen

Vrnimo se k Mariji in angelu. Marija je začudena ob angelovem pozdravu. Izrazi vznemirjenje in strah. Angel pa ji zagotovi, naj se ne boji, ker je Gospod z njo. Pravi: »Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu«. Najti milost v očeh drugega biblično pomeni, da te drugi ljubi. S temi besedami želi pomiriti njen strah in ji zagotavlja, da jo Bog ljubi, saj je našla milost v njegovih očeh. To srečanje z Bogom ne zadeva samo Marijinega življenja, saj bo njen odgovor imel vpliv na vse človeštvo. Zato ji Bog da zagotovilo, da jo on prvi ljubi. Podobno je tudi z nami. Ko se srečam z Jezusom v molitvi to ni le moje privatno srečanje z Njim, ki me ljubi. Seveda se srečanje odvija v intimnosti mojega srca, a Jezus ni samo moj Bog in od nikogar drugega. Vsako resnično srečanje z Jezusom, vsaka prava molitev me vedno odpira navzven, za brate in sestre in me usposablja za moje poslanstvo.

Izročitev sebe pomeni odpreti se viziji Boga za tvoje življenje

Marija postavlja vprašanja, rada bi razumela kako se bo to zgodilo. Marija dobro pozna zgodovino Izraela. Ve, da nikjer v Svetem pismu ni omenjeno, da bi devica lahko spočela. A njeno srce je povsem odprto za Boga. Veličina Marije je v tem, da se ne ukvarja s tem, da bi v tem trenutku razumela do konca kaj se dogaja, ampak se izroči Bogu. Ker se izroči, Bog naredi v njenem življenju to, kar je človeško gledano nemogoče. Marijo je Bog pripravil na njeno poslanstvo, z njene strani pa gre za

sprejetje poslanstva. Njeno je to, da se je izročila Bogu, njegovi viziji, njegovemu načrtu za njeno življenje.

Navzočnost Boga se preseli iz svetišča v tempelj človeškega srca, najprej Marijinega

Zelo lepa podoba, ki izrazi to veliko skrivnost je, da je Marija skrinja zaveze. Po starem krščanskem izročilu je Marija skrinja zaveze, ki nosi Božjo besedo. Za Izraelce je bila skrinja zaveze kraj navzočnosti Boga. Bog je Izraelcem govoril, da bodo varni in imeli uspeh le, če bodo Bogu zvesti. Ko so bili nezvesti, so jim vse, kar je bilo sveto, razbili in ukradli. Izraelci so imeli blagoslov, imeli so kaj povedati sosednjim ljudstvom, ko so imeli skrinjo zaveze, ko so živeli zavezo z Bogom. Ko so Babilonci porušili jeruzalemski tempelj, so ukradli tudi skrinjo zaveze. Zadnja omemba skrinje zaveze je v 2 Krn 35. Dostop do nje in s tem neposreden stik z Bogom je imel le posvečeni veliki duhovnik. S prihodom Odrešenika se to spremeni. Prva žena, ki nosi učlovečenega Jezusa, je Marija. Ona je prva skrinja zaveze. Mi imamo s krstom neposredni stik z Gospodom. Tako smo danes vsi krščeni Gospodova skrinja zaveze. Sploh se ne zavedamo veličine odnosa z Bogom, ki ni več le na svetem kraju, v templju, v presvetem, kamor sme le duhovnik, ampak je v templju mojega in tvojega srca. Jezus, Beseda, ki jo prebiram v Svetem pismu, prebiva v mojem srcu.

Cerkveni očetje občudujejo pri Mariji to, da je dopustila, da je vse Božje šlo skozi njo. Angelu odgovori, da naj se ji zgodi po njegovi besedi. Sprejme, da bo njena pot edinstvena. Bog Mariji spregovori o njenem poslanstvu ob angelovem oznanjenju, potem ves čas molči in naslednjič spet pod križem, ko se poslanstvo Jezusove mame razširi, da postane mati vseh nas. A ni zanimivo, da se Bog oglasi samo dvakrat?

Lk 1, 39 - 45 Obisk Marije pri Elizabeti

Razlaga odlomka

Vera se rodi iz poslušanja

Odlomek, ki sledi, je srečanje dveh žena. Božja beseda o obisku Elizabete govori o umetnosti nošenja in poslušanja. Grški svet je bil vreden diskusije, kjer se debatira na visokem nivoju. A Luka želi, da se učenci iz grške kulture naučijo poslušanja, ki pa je dediščina izraelske kulture. Izraelci začno svojo molitev s »Shema Izrael« kar pomeni »poslušaj Izrael«. Prva drža v molitvi ni pogovor, ampak poslušanje. Poslušam, da bi se mi zgodila Gospodova beseda, da bi postala zame danes izvir življenja.

Najpopolnejši model poslušanja Besede je Marija, ki je z njo preživela 33 let. Ko prebiramo odlomke o Mariji, smo povabljeni, da si obujemo Marijine čevlje in se učimo poslušati Gospoda na njen način. Učenec, ki posluša besedo, postane počasi sam uho, pravijo cerkveni očetje. A če je Mariji to dano v njeni brezmadežnosti, mora Elizabeta prehoditi daljšo pot, da se nauči poslušati. Šla je skozi težko preizkušnjo nerodovitnosti, ki jo je naučila poslušanja, sočutja.

Božja beseda nas naredi oznanjevalce

Vrnimo se k Mariji in k njeni odločitvi, da gre obiskati Elizabeto. Po oznanjenju, ko izreče Bogu svoj »da«, Marija ne ostane sama, da bi podoživljala, kaj se ji je zgodilo. Preseneteni nas, da se takoj odpravi na pot in hiti v mesto na Judovem. Evangelist pravi, da je Marija »vstala« in šla v Judovsko pokrajino. Gre za besedo »anastasis« kar pomeni vstati od mrtvih. Marija v sebi nosi novo življenje, Božjega Sina. V njej Beseda živi. Zato gre ven iz svoje intime, iz svojega doma in hiti k Elizabeti. Marija tako popolno sprejme Besedo, da jo le ta potisne v odnos z drugimi. Tudi Pavel pravi, da ne more, da ne bi oznanjal

evangelija. Jezus, Beseda, priganja tako Marijo kot Pavla, da oznanjata besedo. Ko resnično sprejemem Besedo, Gospoda, me ta sili, da grem iz sebe in jo oznanjam drugim s svojim življenjem.

Je pa še en vidik zakaj gre Marija v mesto na Judovem. Kdaj slišimo pri pridigi, da je šla pomagat Elizabeti. A sploh ne gre za to. Elizabetina družina je bila bogata, ker je Zaharija bil veliki duhovnik. Doma so imeli služabnike. Zato Elizabeta ni potrebovala pomoči. Zakaj torej gre Marija k Elizabeti? Angel ji pove, da je tudi v življenju Elizabete Bog storil velike reči. Marija želi biti priča teh velikih Božjih del, zato se odpravi na pot.

Elizabeta prepozna v Mariji skrinjo zaveze

Luka ne uporabi izraza Judeja, ampak mesto na Judovem. Gre za povezavo s kraljem Davidom. David je hotel prenesti skrinjo zaveze v Jeruzalem. Pri prenosu skrinje je eden človek umrl, ker se je dotaknil skrinje, ko se je le ta nagnila. Zato je skrinja zaveze 3 mesece ostala pri Obedu v mestu na Judovem (2 Sam 6). A če se v SZ nisi smel dotakniti skrinje zaveze, se to v NZ povsem spremeni. Ne le, da se ga dotikamo, mi ga celo jemo v evharistiji. Danes smo mi skrinja zaveze v tem svetu, to mesto na Judovem, kjer biva Božja navzočnost. Marija gre torej v mesto na Judovem, ker je to mesto podoba v SZ, kjer je bila skrinja zaveze 3 mesece. Ko Marija pride tja, Elizabeta prepozna v Mariji skrinjo zaveze. Pove ji v moči Sv. Duha, da je Bogorodica. Kakor je bila skrinja zaveze 3 mesece pri Obedu, tako Marija ostane pri Elizabeti 3 mesece.

Razodetje se zgodi po delovanju Sv. Duha

Poglejmo si od blizu še njuno srečanje. Vir veselja za ti dve ženi sta na človeški in božji ravni. Človeška raven se kaže v tem, da Marija želi biti z Elizabeto. Božja raven pa v tem kako se Bog razodene v tem obisku. Srečanje Elizabete in Marije se zgodi v hiši. To je za evangelizacijo zelo važno mesto. Jezus evangelizira tako, da ostane na kosilu ali na večerji pri človeku, ki ga je ozdravil, srečal. Beseda potrebuje dom, išče dom. Beseda je našla najprej dom v Mariji, našla je dom tudi v Elizabeti. Dom je za nas kraj, kjer se počutimo varno. Dom je za nas prostor odnosov, bližine, intimne. V tej hiši se zgodi dvojno srečanje. Srečata se dve ženi in predhodnik se sreča z Odrešenikom. Gre za eksplozijo radosti, ko Janez prepozna Jezusov glas. Ko je Elizabeta doživela prisotnost Jezusa, je bila napolnjena s Svetim Duhom. Kjer je prisotnost Gospoda, tam je človek napolnjen z Božjim duhom. Šele ko so bili apostoli napolnjeni s Svetim Duhom, so lahko izpolnili Božjo besedo. Zgodovina odrešenja je vedno povezana s tem, da si napolnjen s Sv. Duhom. Ko je vse v tebi napolnjeno s Sv. Duhom, gre za popolnost v bibličnem smislu.

Elizabeta je prejela Sv. Duha in je prerokovala. Dano ji je bilo razumeti je kaj se dogaja z Marijo. Sprašuje se kako je mogoče, da je skrinja zaveze prišla k njej. Tako Bog začenja odrešenje sveta. Elizabeta gleda Marijo in slavi Boga. Elizabeta je prerokinja, ker razume zgodovino odrešenja. Prerok je tisti, ki skozi Božjo besedo opiše realnost. A do takih uvidov lahko pridemo samo, če se pustimo voditi Sv. Duhu.

Elizabeta blagruje Marijo in ji pravi: »Blagor ji, ki je verovala.« V moči njene vere tudi mi vstopamo v vizijo, božji načrt, ki ga ima Bog za nas. Mi vsi hodimo za Gospodom v moči vere vseh njegovih učencev, ki so sledili Jezusu pred nami. To je moč skupnosti, Cerkve, to je moč Božje besede.